

- ³³ Markos 1990. 383.
³⁴ Timaffy 1991. 314.
³⁵ Lukovszky: i. m. 19.
³⁶ Timaffy 1991. 315.
³⁷ Markos 1990. 391–392.
³⁸ Madarassy 1906. 85–89.
³⁹ Lukovszky: i. m. 19.
⁴⁰ Markos 1990. 396–399.
⁴¹ Markos 1990. 401.
⁴² Timaffy: 1991. 316.
⁴³ Temesváry 1995. 7.
⁴⁴ László 1943.
⁴⁵ Temesváry 1995. 7–8.
⁴⁶ László 1997. 261–262.
⁴⁷ Temesváry 1995. 8.

- ⁴⁸ Uo. 10.
⁴⁹ Uo. 12.
⁵⁰ László 1997. 262–263.
⁵¹ Timaffy 1991. 317.
⁵² Temesváry 1995. 13.
⁵³ Uo. 19.
⁵⁴ Lukovszky: i. m. 19. kép, 20. oldal, 7. kép.
⁵⁵ Temesváry 1995. 8.
⁵⁶ László 1997. 264.
⁵⁷ Garay 1936. 110.
⁵⁸ Temesváry 1995.

Tanulmánycsokor a szegedi katolicizmusról

MIKLÓS PÉTER:

Város, egyház, társadalom. Tanulmányok a szegedi katolicizmus történetéről.
 Szeged, 2004, Bába Kiadó.

A Belvedere Meridionale a szegedi történészhallgatók lapja. Tehát ők olvassák és egy részét ők is írják. Micsoda öröm az, ha arról olvashatunk, hogy valaki közülük oly fokára ért e jeles tudománynak, hogy immár saját könyvével állhat elő.

Ez a fiatalember bizony közülünk való. Szegeden tanult, és immár tanít is. Komoly témával foglalkozik, olyannal, amelyre kevesen adják fejüket. Mindannyiunk okulására azon örök értékek vizsgálata felé fordult, melyek népünk történetét a leginkább meghatározták azok alatt a „vérzivataros századok” alatt.

A szerző Szeged és környékének katolicizmusát kutatja munkájában. Adalékokat gyűjt, kiegészít és rávilágít. Elénk tárja azokat az eseményeket, amelyek talán a legfontosabbak lehetnek egy város történetében. A legfontosabbak lehetnek, hiszen mi lehet fontosabb annál, mint Isten és az ember

kapcsolata, a jóra törekvés története és ennek egy magasabb rendű szervezett és egyetemes formája: a katolicizmus.

Város, egyház, társadalom. Ősi értékek, melyek egységének története mutat példát az utókornak. A jó példa ismeretéhez, pedig Miklós Péter első könyve ad segítséget.

A szerző katolikus teológiát és tör-

ténelmet végzett. Jelenleg PhD-hallgató a Szegedi Tudományegyetemen, ahol a leendő történészeknek új és legújabb kori egyháztörténetet tanít. 2000 és 2003 között szegedi folyóiratokban, de leginkább a *Szegedben* és a *Belvederében* találkozhattunk írásával. Jórészt ezeket a tanulmányokat rendezti most csokorba nekünk. Könyve a katolicizmus történetét dolgozza fel Szegeden és környékén a XIX. és XX. században. Célja, hogy közéleti-társadalmi eseményeket tárjon elénk, amelyek szoros egyházi kapcsolódással bírnak. Adalékokat és jó alapot igyekszik szolgáltatni a város 1848/1849-es szabadságharc alatti egyháztörténetéhez. Kiemelkedő szegedi személyiségek rövid életrajzait villantja meg okulásunkra, és összességében így tesz „szerény hozzájárulás”-t a szegedi és a magyar katolikus egyház történetéhez.

Forrásbázisát látva minden elismerésünket magáénak tudhatja a szerző, hiszen a különböző plébániák historia domusaitól városunk legnemesebb szellemének, Bálint Sándornak munkáin keresztül a helyi sajtót sem mellőzve szinte mindent átnézett. Nem maradhattak ki persze – a teljesség igénye nélkül említve – a Csongrád Megyei Levéltár dokumentumai, a Püspöki Hivatal Iratai, és a Csanád Egyházmegyei közleményekben foglaltak sem. Mindebben talán a legszebb, hogy saját kutatási eredményeit is felhasználva tovább mélyítette városunk egyháztörténetének témakörét.

A könyv négy fejezetből áll. Úgy mint: „Emlékek”, „Szabadságharc”, „Portrék”, valamint „Könyvekről”. Ezek alfejezetekre bontva – levelekkel, naplórészletekkel, idézetekkel, táblázatokkal stb. kiegészülve – adnak nagyon pontos képet a témáról. Érdekességként említendő a nem szokványos „Könyvekről” fejezet, ahol rövid recenziókon át tehetünk szert újabb ismeretekre. (Mint egyháztörténetből, mint jó könyvek ismeretéből, amelyeket majd érdemes lesz elolvasnia az érdeklődő közönségnek.) Stílu-

sát a benne sűrűn foglalt idézetek határozzák meg leginkább. Ennek tekintetében nevezhetnénk eklektikusnak, ám ez nem csökkenti a munka értékét. A szerző szerényen bújik meg ezen kiragadott részletek között saját halkan tudományos, néhol már minimalista jegyeivel, így terelvényt nyugodt egységbe művét.

Különösen pozitív, hogy a könyvjellegéből adódóan-részletes és átfogó képet ad a város történetének az általa taglalt eseményeiről. Olvasása után nem kell magyarázni, mennyire egyként élt a város, az egyház és a társadalom itt is. Azok számára is érdekessé válik így, akik kevésbé az egyháztörténet, és jobban a politika vagy a helytörténet felé nyitottak. Mindenképpen meg kell említenem az általa vázolt portrékat, melyek precizitásukkal minden olvasót kielégíthetnek, valamint a szabadságharcról szóló fejezetet és benne a jámbor ferences atyák esetét a Délvidék megregulálására városunkba érkezett önkéntesekkel. Igazán érdekesek! A kötetben egyébként pontos névmagyarázatok és táblázatok segítik az olvasót. Talán jobb lett volna, ha az utóbbiakra a kiadó nagyobb gondot fordít, mert esztétikailag hagynak némi kívánni valót még maguk után. Egyébként nem könnyű, de változatos olvasmány, amelyet nagy haszonnal forgathat minden történész. Saját tekintetében megkerülhetetlen alkotás amelyet bátran ajánlhatok nem csak a vájtfulűeknek, hanem mindenkinek akit érdekel városunk – számunkra oly kedves – múltja. És végül felhívnom a figyelmet a borítón szereplő épület fotójára, ami nem is annyira az aminek látszik! Kár, hogy a könyvben nem került feltüntetésre, de az első pillantásra az, ami Szeged-Alsóváros Havi Boldogasszony templomának apszisaként mutatja magát, tulajdonképpen a szeged-tápai templom XII. századból megmaradt rotundájának részlete. Ezt érdemes lesz előben is megnézni annak, aki még nem látta BÁLINT